

16. zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy

16. mimoriadne zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy (MV) sa konalo dňa 31.10.2008 v zasadacej miestnosti Ministerstva financií.

Rokovania sa zúčastnili:

František Palko (ŠT MF SR) – predseda výboru
Zdenko Krajčír (RIFP MF SR) – zástupca predsedu výboru
Mária Kačurová (VO IFP MF SR)
Renáta Konečná (NBS)
Ľudovít Ódor (NBS)
Pavel Kárász (SAV)
Ján Tóth (ING Bank)
Zdenko Štefanides (VUB)
Martin Lenko (VUB)
Juraj Valachy (Tatrabanka)
Barta Juraj (SLSP)
Mária Valachyová (SLSP)
Marek Gábriš (CSOB)
Mária Izakovičová (ŠP, podľa štatútu bez povinnosti predkladať prognózy)
Daniel Bytčánek (ARDAL)
Mária Kačurová (IFP MF SR)
Martina Kobilicová (IFP MF SR)
Monika Bruncková (IFP MF SR)
Juraj Franek (IFP MF SR)
Gabriel Machlica (IFP MF SR)
Marián Mráz (IFP MF SR)
Marek Kulka (IFP MF SR)

Nepřítomní:

INFOSTAT (dôvod: choroba, dovolenka)

Program:

1. Prezentácia prognózy
2. Diskusia k prognóze
3. Všeobecná diskusia
4. Záver a zhrnutie

Ad 1 (prezentácia prognózy)

ŠT František Palko otvoril zasadnutie a privítal prítomných. RIFP Zdenko Krajčír prezentoval nové makroekonomické prognózy MF SR na roky 2008-2011. Po prezentácii RIFP otvoril diskusiu a vyzval členov aby sa vyjadrili aj k nasledujúcim otázkam:

1. Rozsah a trvanie reálnej krízy
2. Bude umiernený vývoj svetových cien komodít v súlade s reálnou krízou (endogénny) alebo možno očakávať negatívne exogénne šoky?
3. Je najväčším globálnym i domácim rizikom credit crunch?
4. Je dôvod na vážny domáci pesimizmus (automobilky, investori)?
5. Je fiškálna a menová politika SR v najbližšom období expanzívna?
6. Bude sa trh práce vyvíjať v súlade s hypotézou rigidných miezd a bude stabilizovať ekonomický rast práve spotreba domácností aj kvôli menším tlakom na infláciu?

Ad 2 (Diskusia k prognóze)

P.Kárász: Odporúčal sa pri prognózach oprieť o špecifiká hospodárskeho cyklu SR. Predpokladá, že rokom 2008 začína pre SR kontraktívna fáza hospodárskeho cyklu a dno by malo byť dosiahnuté v roku 2011. Svoje argumenty podporil grafom vývoja HDP SR od roku 1955, kde okomentoval dynamiku vývoja domáceho a zahraničného dopytu a ich vplyv na fázu cyklu.

R. Konečná (NBS): Zdôvodnila, prečo NBS nedodala prognózu (vzhľadom na to, že NBS je v súčasnosti súčasťou prognostického procesu ECB, nemôžu do 5.12.2009 zverejňovať informácie o svojej prognóze). Poznamenala však, že prognóza MF SR je ako celok realistická a odchýlky nie sú závažného charakteru. Prepokladá oživenie reálnej ekonomiky v roku 2010, neočakáva negatívne exogénne šoky svetových cien komodít. V najbližšom období očakáva mierne spomalenie dynamiky úverov, nie však credit crunch. Domáci pesimizmus zatiaľ nevnímajú. Predpokladá expanzívnu menovú aj fiškálnu politiku. Položila otázku, či odhad miery inflácie nebude MF SR korigovať smerom nadol. Na trhu práce vidí vzhľadom na znižovanie výrobných nákladov nižšie mzdové požiadavky.

Z. Krajčír (MF SR): Vyslovil predpoklad o možnej zmene prognózy HICP smerom nadol, keďže táto hodnota nevstupuje do predpokladov zostavovania rozpočtu.

J. Tóth (ING): Prognózu MF SR považuje za blízku prognóze ING. Zvážoval, či nezvýši prognózu rastu miezd. Poznamenal, že ING má pozitívnejší odhad obchodnej bilancie, vzhľadom na nižšie odhadované ceny ropy. Vyjadril obavy ohľadom neistého vývoja bankového sektora a zároveň to vníma ako najväčšie riziko pre SR (30-40% zníženia rastu HDP v odhadoch ING predstavuje práve toto riziko).

M. Gábriš (ČSOB): Prepokladá postupné spomalenie narozdiel od MF SR. Prognózu MF SR považuje za konzervatívnu. Rozsah a dĺžku krízy považuje za nepredvídateľnú, nevyklučuje však časom revíziu svojich odhadov nadol. Nižšie prognózy rastu miezd zdôvodnil nižšou silou odborov. Ako najväčšie riziko vidí obozretnosť bánk pri poskytovaní úverov. Na domáci pesimizmus zatiaľ nevidí dôvod.

J. Valachy (Tatrabanka): Považuje prognózu MF SR za konzervatívnu, avšak v odhadoch TB vidí riziká nadol. Rast nominálnych miezd na úrovni 9% sa mu zdal vysoký. Poznamenal tiež, že TB má pozitívnejší odhad obchodnej bilancie, vzhľadom na nižšie odhadované ceny ropy. Taktiež vníma v budúcnosti možnú úverovú reštrikciu zo strany bánk.

Z. Krajčír (RIFP) Poznamenal, že napriek vyšším rastom miezd je odhadovaná mzdová báza MF SR na úrovni prognóz členov.

M. Valachyová (SLSP): Považuje prognózu MF SR za realistickú. Vo prognózach SLSP vidí riziká smerom nadol. Fiškálnu aj monetárnu politiku očakáva expanzívnu a očakáva spomalenie dynamiky rastu úverov na polovičnú úroveň. Položila otázku ohľadom zvýšenia prognózy MF SR vládnej spotreby a ponechania plánovaného deficitu VS. Nevidí zatiaľ priestor pre domáci pesimizmus pre zatváranie výrobných kapacít, keďže SR stále konkuruje svetu nižšími mzdami. Riziko prepokladá ohľadom financovania PPP projektov.

Z. Krajčír (RIFP) Vysvetlil, že spotreba vlády pri predchádzajúcej prognóze vychádzala z júnovej aktualizácie rozpočtu, ktorá ešte nepočítala s vyššími výdavkami. Tie sú ale v súlade s posledným odhadom deficitu VS.

Z. Štefanides (VÚB): Prognózu MF SR vidia optimisticky, keďže ČSOB redukovala svoj odhad HDP až o polovicu. Prípadná revízia by však opäť smerovala nadol. Najväčšie riziko vidia v značnej regulácii bankového sektora a vysokej úverovej reštrikcii. Vo svojich prognózach predpokladajú rast domácností na nižšej úrovni ako MFSR.

L. Ódor (NBS): Vyslovil obavy z dlhšieho než prepokladaného trvania krízy, čo zdôvodnil aj klesajúcim sentimentom spotrebiteľov v USA a ich odkladom nákupov dlhodobej spotreby, čo spomalí rast svetovej ekonomiky. Ďalšie riziko vidí v narastajúcej bubline v Číne. Monetárnu aj fiškálnu politiku vidí v najbližšej dobe expanzívnu, upozorňuje však na riziká ohľadom PPP projektov a čerpania financií z EU fondov. Upozorňuje, že jeden z predpokladov prognózy MF SR (rigidita miezd v krátkodobom horizonte) netreba považovať za pozitívny faktor. Odporučil pri odhade produkčnej medzery pracovať s novým potenciálnym produktom.

Ad 3 (Všeobecná diskusia)

J. Tóth (ING): Dal návrh na kvanifikáciu hodnotenia prognóz MF SR. Spočívala by v porovnaní kumulatívnych odchýlok rastu nominálneho HDP alebo mzdovej bázy v súčasnom a nasledujúcom roku MF SR a prognóz ostatných členov s vopred stanovenými hranicami. To by aj podľa L. Ódora bol lepší indikátor ako napr. jeden kompozitný indikátor.

Ad 5 (závery a zhrnutie):

Na záver RIFP uviedol, že na základe výsledkov tohto zasadnutia MF SR pravdepodobne bude uvažovať o zmenách v odhadoch na trhu práce v predloženej aktualizácii prognózy. Účastníci MV zašlú štandardným spôsobom svoje hodnotenie prognózy MF SR najneskôr v stredu 5.11.2008 do konca pracovnej doby.

Zapísala Monika Bruncková, 31.10.2008